

نگاه

۳ دولت

در جنگ بر سر لیبی

● شش سال بعد از سرنگونی سرهنگ معمر قذافی، رهبر لیبی، همچنان این کشور تحت کنترل هزارو ۵۰۰ شبه‌نظامی و سه دولتی است که برای کسب مشروعیت با یکدیگر جدال می‌کنند. جامعه بین‌المللی به نمایندگی سازمان ملل و اتحادیه اروپا، تانکون نتوانسته به هرج‌ومرجی پایان دهد که برای مردم لیبی مصائب و مشکلات فراوانی را به بار آورده است.

یکی از این مشکلات، تجارت علنی با مهاجران آفریقایی و ایجاد بازارهای سیاه قاچاق انسان از سوی شبه‌نظامیان است. آنها مهاجران را قاچاق می‌کنند تا در نهایت به قاره اروپا بفرستند.

قدرت این شبه‌نظامیان تا آنجا رسیده است که دولت نجات ملی که از سوی سازمان ملل متحد حمایت می‌شود، مجبور شد برای کاهش این فعالیت‌های جانپت‌کارانه، با آنها توافق را امضا کرده و بعضی پست‌های دولتی را در اختیارشان بگذارد؛ شاید به این وسیله بتواند اندکی تجارت انسان و مهاجرت‌های غیرقانونی را مهار کند.

تانکون سه نفر به‌عنوان نمایندگان سازمان ملل مأموریت پیدا کرده‌اند تلاش‌های بین‌المللی برای مهار این آشفتگی را هدایت و طرف‌های رقیب در زیر سقف یک دولت واحد ملی یا یک دولت مرکزی گرد آورند؛ اما این تلاش‌ها موفقیتی در بر نداشته است. صحنه سیاسی لیبی با شکست هر دور از مذاکرات زیر نظر سازمان ملل – که آخرین آن در تونس بود – تیره و تیره‌تر می‌شود. در واقع در لیبی این دولت‌ها هستند که از سوی گروه‌های شبه‌نظامی مسلح به گروگان گرفته می‌شوند. هم‌اکنون در این کشور به صورت رسمی سه دولت وجود دارد:

۱-دولت وفای ملی

دولتی که از پشتیبانی سازمان ملل برخوردار بوده و به‌لحاظ بین‌المللی به رسمیت شناخته می‌شود. ریاست این دولت بر عهده فایز السراج، فردی وابسته به ائتلاف ملی میهنی، بوده و مقرر آن در ترابلس پایتخت لیبی است. جامعه بین‌المللی امیدوار است این دولت بتواند در مقابله با شبه‌نظامیان افراطی و باند‌های قاچاق تجارت انسان موفق شود.

این دولت بر اساس توافق نامه صخیرات در فوریه ۲۰۱۶ تشکیل شد. در ۱۷ دسامبر ۲۰۱۵ نمایندگان لیبیی زیر نظر سازمان ملل متحد در شهر صخیرات توافقی را امضا کردند و بر اساس آن، یک دولت جدید تشکیل شد. اعضای این دولت را «شورای ریاست‌جمهوری لیبی» که آن هم از توافق‌نامه صخیرات نشئت گرفته بود، تعیین کردند. آنها ۹ نفر را برگزیدند که درواقع هریک به نمایندگی از یک منطقه لیبی تعیین شده بود.

دولت وفاق ۲۳ فوریه ۲۰۱۶ موفق به کسب رای اعتماد شد؛ زیرا صد نفر از نمایندگان مجلس طبق در شرق لیبی، با تشکیل این دولت و برنامه‌های آن موافقت کرده بود.

۲-دولت نجات

کنگره ملی و سراسری لیبی در آگوست ۲۰۱۴ دولت نجات را تشکیل داد و مقر آن نیز در ترابلس است. ریاست این دولت بر عهده خلیفه الغویل گذاشته شد. این دولت به‌لحاظ بین‌المللی به رسمیت شناخته نمی‌شود. سال ۲۰۱۵ دولت نجات بر بخش‌های وسیعی از غرب و جنوب لیبی تسلط داشت و از حمایت «مجلس شورای انقلابیون بنغازی» برخوردار بود؛ این مجلس ائتلافی است از گروه‌های اسلامی که با نیروهای «ارتش ملی لیبی» که رهبری خلیفه حفتر می‌کنند.

آوریل سال ۲۰۱۶ این دولت اعلام کرد از قدرت کنار کشیده و راه را برای دولت «وفاق ملی» به ریاست سراج باز می‌کند تا نظم را در کل کشور برقرار کند؛ اما تعدادی از اعضای کنگره ملی و دولت نجات روز ۱۴ اکتبر ۲۰۱۶ مراکز شورای عالی دولت در پایتخت را به تصرف خود درآورده و دوباره این دولت را احیا کردند. الغویل در بیانیه‌ای که آن را از داخل کاخ ریاست‌جمهوری در ترابلس قرائت کرد، خواستار توقف کار دولت وفاق ملی شد.

او همچنین از دولت خواست در چارچوب گفت‌وگوی داخلی و بدون میناجسی خارجی، با دولت عبدالله التنی در طبق یک دولت وحدت ملی تشکیل دهد.

۳-دولت موقت

سال ۲۰۱۴ دولت موقت که خودش را همان دولت طبق می‌داند، از پارلمان این منطقه رای اعتماد گرفت. شهر البیضا واقع در شرق لیبی، مرکز استقرار این دولت بوده و عبدالله التنی ریاست آن را بر عهده دارد. التنی در کنار خلیفه حفتر و پارلمان طبق قرار گرفت و مأمور تشکیل دولتی موازی با دولت نجات شد. این دولت حمایت ژنرال حفتر و شبه‌نظامیان «ارتش ملی لیبی» را دارد که از سوی مردم حمایت می‌شوند. دولت التنی از دولت وفاقی که بر اساس توافق‌نامه صخیرات تشکیل شد، حمایت می‌کند. این دولت بعد با دولت نجات در سال ۲۰۱۶ ائتلاف جدیدی را تحت عنوان دولت وحدت ملی تشکیل داد.

منبع: بی‌بی‌سی

سعد حریری در گفت‌وگو با «سی نیوز»

از وقایع عربستان حرفی نمی‌زنم



سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان که با اعلام استعفاي خود در عربستان سعودی در هفته‌های اخیر خبرساز شده بود، روز گذشته به‌صراحت عنوان کرد قصد ندارد درباره جزئیات آنچه بر او در ریاض گذشته است، صحبت کند.
بنابراین به نظر آنچه در عربستان سعودی بر حریری گذشته است، تا اطلاع ثانوی همچنان در هاله‌ای از ابهام باقی خواهد ماند.
حریری که این اظهارات را در مصاحبه‌ای با شبکه فرانسوی «سی نیوز» به زبان آورده است، همچنین مدعی شد هدفش از اعلام استعفا در خاک عربستان، واردآوردن «شوکی مثبت» به مردم لبنان بوده است.
در واقع با این استدلال، حریری تلاش کرده بار دیگر بر این مسئله تاکید کند که برای اعلام استعفا، از سوی عربستان تحت فشار نبوده است و به این طریق عربستان را از مداخله در امور لبنان میرا کند.
درعین‌حال، اظهارات حریری درباره لزوم حفظ موضع بی‌طرفی از سوی حزب‌الله درباره نزاع‌های منطقه‌ای، به نظر از عزم او برای پیاده‌سازی مواضع سعودی‌ها نشان دارد.

بازگشت تنش به سیاست لبنان با اعلام استعفاي سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان، در تاریخ چهار نوامبر در ریاض کلید خورد. حریری علت استعفاي خود را کارشکنی حزب‌الله در کار دولت اعلام کرد.
همان زمان گمانه‌زنی‌هایی درباره برداشت حریری در ریاض و تلاش سعودی‌ها برای جایگزین‌کردن سعد حریری با برادرش، بها حریری، بالا گرفت؛ اما بازگشت سعد حریری به بیروت در ۲۱ نوامبر با میانجیگری فرانسه، به این گمانه‌زنی‌ها پایان داد.
او در اولین اقدام در بازگشت به لبنان، در حرکتی نمادین بر سر مزار پدرش، رفیق حریری، حاضر شد تا نشان دهد خاندان حریری بعد از یک ثور، حالا شبه‌کودتای نافرجامی را نیز پشت سر گذاشته است.
جالب اینکه این شبه‌کودتا از سوی کشوری صحنه‌گردانی شد که ازقضا حامی اصلی خاندان حریری نیز محسوب می‌شود.
خاندان حریری در سال‌های اخیر حکم وزنه‌ای را برای عربستان سعودی در برابر حزب‌الله داشته است و به نظر آنچه را در چهار نوامبر در ریاض اتفاق افتاد، باید در راستای قدرت‌نمایی سعودی‌ها به خاندان حریری و جنبش «المستقبل» تفسیر کرد.
هرچند به نظر حریری تا حدی مقهور این قدرت‌نمایی سعودی‌ها شده است؛ اما درهرحال، بازگشت پیروزمندانه او به لبنان، به جایگاه و حسن شهرت آل‌سعود در لبنان ضربه سنگینی وارد آورده است.
حتی گفته می‌شود در نتیجه این شکست، ثامر السبهان، وزیر مشاور سعودی در امور کشورهای خواسته‌هایشان خواهد بود.

جهان

پاپ در دیدار با آنگ سان سوچی کلمه «روهنیگیا» را به زبان نیاورد

اقلیت بی‌نام



عکس: Reuters

پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان، روز گذشته و در دومین روز سفر خود به میانمار، با آنگ سان سوچی، رهبر دوقاکتوی این کشور، دیدار کرد؛ اما نه از خشونت نظامیان میانمار علیه اقلیت مسلمان روهنیگیا حرفی زد و نه از کلمه «روهنیگیا» استفاده کرد.
او در این دیدار که در شهر ناییپاداو، پایتخت میانمار، صورت گرفت، فقط از اینکه مردم میانمار در رنج هستند و درگیری‌های داخلی و اقدامات خصمانه همچنان در میانمار ادامه دارد، انتقاد کرد.

پاپ فرانسیس در حالی در دیدار خود با سوچی تنها به انتقاداتی کلی بسنده کرده که در ماه‌های اخیر بیش از ۶۲۰ هزار نفر از مسلمانان روهنیگیایی پس از سرکوب گسترده نظامیان از ایالت راخین فرار کرده و به بخش‌های جنوبی بنگلادش پناهنده شده‌اند؛ این‌ گروه اکنون در کمپ‌هایی زندگی می‌کنند که از امکانات اولیه نیز محرومند.
اقدامات وحشیانه نظامیان این کشور که ایالات متحده هفته گذشته آن را پاک‌سازی قومیتی عنوان کرد، با سکوت آنگ سان سوچی روبه‌رو شد که پیش‌تر به دلیل مبارزه علیه حکومت دیکتاتور میانمار، جایزه صلح نوبل را دریافت کرده بود.
سوچی پس از پیروزی در انتخابات اخیر میانمار و قدرت‌گرفتن، مانند بسیاری از نمایان آزادی‌نگاهان از منتقد حکومت به مدافع آن بدل شد و پس از انتقادهای بسیار فعالان حقوق بشر، سکوتش را با همدری و محبت‌های به مسلمانان میانمار شکست و بازهم درباره اقدامات نظامیان این کشور علیه اقلیت مسلمان روهنیگیا سکوت کرد.
روز دوشنبه و هم‌زمان با سفر پاپ فرانسیس به میانمار، شورای شهر آکسفورد نشان شهروند افتخاری را که ۲۰ سال پیش به سوچی داده بود، پس گرفت و گفت آنهایی که چشم‌هایشان را روی خشونت می‌بندند، آبروی خود را خدشه‌دار می‌کنند.
حالا برخی امیدوارند پاپ سفر فرانسیس به میانمار و مذاکره با آنگ سان سوچی بتواند روزنه‌ای به روی وضعیت تاریک این روزهای مسلمانان روهنیگیا باز کند؛ هرچند موضع‌گیری محافظه‌کارانه پاپ این امیدها را تا حد زیادی کم‌رنگ کرده است.
برخی نزدیکان پاپ به او توصیه کرده بودند در این سفر از به‌کاربردن کلمه «روهنیگیا» پرهیز کند؛ کلمه‌ای که در میانمار ممنوع است و دولتمردان میانماری به‌جای خطاب‌کردن اقلیت مسلمان این کشور با این نام، آنها را اقلیت «بنگالی» می‌خوانند تا این‌طور جا بیندازند که آنها مهاجران بنگلادشی هستند و نه شهروندان میانمار.
دولت میانمار ابتدا

دموکراسی، فراتر از ملت–دولت

کمال درویش، وزیر سابق اقتصاد ترکیه . ترجمه: **شاهرخ مصلحی**

مناطق وجود دارند که ممکن است ساختار حکمرانی مختص به خود را داشته باشند. در بالای آن دولت ملی نیز «بلوک‌های فراملی» نظیر اتحادیه اروپا و نهادهای جهانی مانند سازمان ملل متحد وجود دارند؛ بنابراین برای هر نوع بحثی درباره سهراهی مالی بین‌المللی، باید این سطوح مختلف حکمرانی را هم در نظر داشته باشیم. بخشی از سرخوردگی گسترده مردم از حکومت‌هایشان در واقع واکنش آنها به روند جهانی‌شدن است. مردم تصور می‌کنند که جهانی‌شدن می‌خواهد خودش را بر دولت ملی آنها تحمیل کند. البته این سرخوردگی ممکن است دلیل دیگری هم داشته باشد. شهروندان یک کشور احساس می‌کنند به خاطر جهانی‌شدن از حکومت‌های ملی خود جدا شده‌اند. نکته مهم آن است که تنش میان مردم،سالاری و جهانی‌شدن در سطح اداره شهرها خیلی جدی نیست؛ زیرا حکومت‌های به‌اصطلاح «فراملی» به شهروندان این‌طور القا می‌کنند که هنوز توانایی اعمال نفوذ درخورتوجه بر مردم را دارند و در نتیجه، این حکومت‌های فراملی بر موضوعات داخلی مانند زیرساخت‌ها، آموزش‌وپرورش و مقوله مسکن بیشتر تمرکز می‌کنند. واضح است که مباحث زیرساخت‌های یک کشور با مسکن و نیز آموزش‌وپرورش خیلی تحت نفوذ شدید روند جهانی‌شدن قرار ندارند. در نقطه مقابل این طیف، ساختارهای حکمرانی «فراملی» مانند اتحادیه اروپا قرار دارند. اتحادیه اروپا معمولاً با موضوعات وابسته به جهانی‌شدن نظیر تجارت سروراک دارد. شهروندان اروپایی حس می‌کنند که بروکسل، مرکز این اتحادیه که با محل زندگی آنها فاصله دارد و مردم شهرهای مختلف اروپا هم بر آن نفوذ کمی دارند، در حال هتک حاکمیت دولت‌های ملی آنهاست. این احساس مردم اروپا را در رای مردم بریتانیا به خروج از اتحادیه اروپا می‌توان مشاهده کرد؛ حسی که در سراسر اروپا قابل مشاهده است.

موضوع استقلال‌طلبی کاتالونیا از اسپانیا، سهراهی مالی بین‌المللی سیاسی «رودریک» را پیچیده می‌کند. تنش میان مردم‌سالاری محلی و مردم‌سالاری دولت ملی در کاتالونیا از تنش با جهانی‌شدن شدیدتر است. در واقع بسیاری از مردم کاتالونیا آن‌قدر که از حکومت ملی اسپانیا سرخورده‌اند، از جهانی‌شدن یا اتحادیه اروپا سرخورده نیستند. مشابه همین موضوع را درباره اسکاتلند و بریتانیا می‌توان دید.

خبر

پنتاگون از تغییر سیاست‌هایش در قبال کردهای سوریه خبر داد

حضور نماینده دمشق در نشست ژنو

● یک منبع دیپلمات اعلام کرد که هیئت نظام سوریه امروز به منظور دستیابی به راه‌حلی برای بحران سوریه وارد ژنو می‌شود. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، منبع مذکور همچنین اعلام کرد: پیش‌بینی می‌شود مذاکرات این هیئت ظهر روز چهارشنبه آغاز شود و براساس بیانیه وزارت خارجه سوریه، هیئت سوری به ریاست بشار جعفری امروز وارد ژنو می‌شود.

این در حالی است که هیئت دمشق در اعتراض به موضع اخیر مخالفان سوری در ریاض که رقتن بشار اسد از قدرت را به‌عنوان یک پیش‌شرط برای مذاکرات سوریه مطرح کرده بودند، از حضور در نشست ژنو امتناع کرده بود. درحالی‌که استنفان دی‌مبستورا، فرستاده سازمان ملل به سوریه از مخالفان خواسته بود، پیش‌شرطی برای مذاکرات نگذارند.

فرستاده سازمان ملل چهار موضع را در دستور کار دور هشتم نشست مشخص کرده که حکومت مورد قبول همه، تدوین قانون اساسی جدید سوریه، آماده‌سازی زمینه برگزاری انتخابات زیر نظر سازمان ملل و مذاکرات درباره تروریسم این چهار محور است.

سوریه، محور گفت‌وگوی ترامپ و مکرون

همچنین رؤسای جمهور آمریکا و فرانسه تاکید کردند، مذاکراتی که با حمایت سازمان ملل درباره آینده سوریه در ژنو آغاز می‌شود، تنها راه‌حل بحران این کشور است. طبق بیانیه منتشرشده از سوی کاخ سفید، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا و امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه در گفت‌وگوی تلفنی تاکید کردند مذاکرات ژنو تنها مسیر قانونی برای دستیابی به راه‌حلی سیاسی در سوریه است. کاخ سفید در این بیانیه آورده است، مکرون و ترامپ بر مقابله با اقدامات ایران در سوریه تاکید کردند.

از سوی دیگر سارا سنדרز، سخنگوی کاخ سفید درباره آینده بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه گفت: هیچ تغییری در سیاست آمریکا در قبال سوریه ایجاد نشده؛ اما وزارت دفاع آمریکا اعلام کرد، تغییرات در برنامه ارسال سلاح برای کردهای سوریه را مورد بررسی قرار داده است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، در گزارش پنتاگون نیامده است که این وزارت‌خانه ارسال سلاح به کردهای سوریه را متوقف می‌کند اما به نظر می‌رسد تصمیم دراین‌باره با توجه به شرایط عملیاتی که مولود جاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه، روز جمعه گفته بود، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا در گفت‌وگوی تلفنی به رجب طیب اردوغان اطلاع داده که واشنگتن از این پس به نیروهای کرد سوریه که با شبه‌نظامیان گروه داعش می‌جنگند، سلاح تحویل نخواهد داد.
باید‌حال اریک پاهون، سخنگوی وزارت دفاع آمریکا روز دوشنبه گفت ما در حال بررسی اعمال تغییرات و اصلاحات درباره حمایت نظامی از شرکای کرد خود هستیم و تا آنجا که الزامات نظامی برای شکست داعش نیاز است و تلاش‌های تثبیت‌کننده برای جلوگیری از بازگشت داعش اجازه دهد، این کار را انجام خواهیم داد.

یک مسئول کرد نیز گفت واشنگتن «اصلاحاتی» را دربراره ارائه سلاح به نیروهای «سوریه-دموکراتیک»، ائتلاف عربی کردی ضد داعش انجام خواهد داد اما همچنان تاکید کرد که هیچ تغییری در سیاست واشنگتن در قبال این نیروها رخ نداده است.

کردهای سوریه در قالب «نیروهای دموکراتیک سوریه» با شبه‌نظامیان سنی سوریه همکاری می‌کنند و این نیرو از حمایت آمریکا برخوردار است. اما دولت ترکیه «یگان‌های مدافع خلق» و شاخه سیاسی آن را گروهی «تروریستی» و بخشی از حزب کارگران کردستان ترکیه (پ‌ک‌ک) می‌داند.

اسد در قدرت نماند

این تغییر در مواضع آمریکا برای همگامی با آتکارا در شرایطی روی داد که بن‌علی بیلدیریم، نخست‌وزیر ترکیه در یک کنفرانس امنیت منطقه‌ای در انگلیس گفت، «تاکتیک‌های بشار اسد برای آتکارا و دیگر قدرت‌های منطقه به این معنی است که برای رسیدن به توافق صلح نمی‌توان بقای اسد در قدرت را پذیرفت».
به نوشته روزنامه واشنگتن تایمز، بیلدیریم در سخنرانی خود در نشست مؤسسه بین‌المللی مطالعات راهبردی در شهر لندن گفت: فراموش‌کردن گذشته خیلی سخت است. «بنابراین این نیز سخت است که ببینیم بشار اسد همچنان در قدرت باقی بماند».
این مردم سوریه هستند که باید تصمیم بگیرند آیا خواهان باقی‌ماندن بشار اسد در قدرت هستند یا خیر. نخست‌وزیر ترکیه درباره کنفرانس آستانه نیز گفت: این فرایند در رقابت با فرایند ژنو نیست. مذاکرات صلح آستانه به‌عنوان نشست‌هایی سه‌جانبه قرار نیست آلترناتیوی برای مذاکرات ژنو باشند بلکه ما تلاش می‌کنیم زیرساخت لازم برای راه‌حل‌های حاصل‌شده در ژنو را آماده کنیم. بیلدیریم با اشاره به اینکه ترکیه می‌تواند باعث ایجاد تعادلی میان آمریکا، اتحادیه اروپا، کشورهای ناتو، روسیه و ایران شود، تاکید کرد: ترکیه کشوری است که می‌تواند در ایجاد صلح پایدار در منطقه مشارکت کند.